

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, soudkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudce JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **P. B.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, 306 13, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 5. 2009, č. j. 17 Ca 27/2008 - 128,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 5. 2009, č. j. 17 Ca 27/2008 - 128, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen stěžovatel) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 9. 4. 2008, č. j. DSH/3234/08, jakož i rozhodnutí Městského úřadu Klatovy, odboru dopravy – dopravního úřadu ze dne 26. 2. 2008, č. j. OD/1951/08/Kk, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že stejně jako správní orgán prvního stupně rozhodoval při zjištění skutkového stavu věci na základě dostatečného množství podkladů pro vydání rozhodnutí ve věci přestupků žalobce, přičemž ve správním řízení prvního stupně byly opatřeny důkazy s dostatečnou vypovídací hodnotou, ze kterých je patrné, že se žalobce dopustil přestupků dle ustanovení § 22 odst. 1 písm. h) a j) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“).

Podle názoru stěžovatele je naopak rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné, považuje argumentaci krajského soudu za neúměrně stručnou, nepřesvědčivou a poukazuje též na nonsensy způsobené absencí některých slov ve větách odůvodnění; nelze tedy přesně zjistit, co měl soud přesně na mysli.

Stěžoval se dále ohrazuje proti vyjádření krajského soudu ve věci rozhodování vyloučené osoby. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že o podjatosti oprávněné osoby bylo rozhodnuto negativně a správní orgán prvního stupně ve vypravování rozhodnutí nepochybil. Stěžovatel se tedy neztotožňuje s názorem krajského soudu ve věcech nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatele i správního orgánu první instance a rozhodování vyloučenou osobou, respektive nesprávného vydání rozhodnutí stěžovatelem. Z pohledu stěžovatele rozhodl krajský soud mechanickým způsobem, bez snahy dobrat se skutečně spravedlivého rozsouzení dané věci.

Krajský soud tvrdí, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly se všemi důkazy, resp. uvedl nedostatek důkazů ohledně dopravní nehody pro zjištění skutkového stavu, o němž nejsou pochybnosti; toto tvrzení dle stěžovatele odporuje provedeným důkazům a z nich zjištěným skutečnostem. Soud uvedl, že se měl správní orgán zabývat přesnějším průběhem nehodového děje, a to i z hlediska časového, ovšem takové dokazování by bylo zjevně nadbytečné, neboť již z provedených důkazů jednoznačně vyplývá, pochybení žalobce. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalobce vyjádření ke kasační stížnosti nepodal.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů stěžovatelem uplatněného; stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů a pro nesrozumitelnost dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Kasační stížnost je důvodná.

Z obsahu správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující skutečnosti rozhodné pro posouzení zjištěného skutkového stavu.

Na základě rozhodnutí Městského úřadu Klatovy, odboru dopravy – dopravní úřad ze dne 26. 2. 2008, č. j. OD/1951/08/Kk (dále „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. h) a j) přestupkového zákona v souvislosti s porušením ustanovení § 4 písm. a) a b), § 47 odst. 2 písm. a) a § 47 odst. 4 písm. a), b) a c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla udělena pokuta ve výši 30 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 16 měsíců a zároveň byla rozhodnutím uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupků ve výši 2500 Kč.

Dne 22. 4. 2007 došlo na silnici II/185 v katastru obce Klatovy k dopravní nehodě cyklisty T. B. jedoucího amatérský cyklistický závod Švihov – Klatovy – Švihov. K dopravní nehodě došlo po předjetí cyklisty vozidlem BMW 535, SPZ X, řízeným žalobcem. Příčinou pádu cyklisty mělo být jeho prudké brzdění, najetí na krajnici vozovky a následná ztráta rovnováhy, které mělo být reakcí na náhlé zpomalení automobilu žalobce, jedoucího v té době již před cyklistou. Ke kontaktu mezi motorovým vozidlem a cyklistou nedošlo. Žalobce na pád cyklisty nereagoval a z místa nehody odjel. Cyklista utrpěl kromě odřenin pravé nohy, pravého ramene a pohmoždění pravého boku i zhmoždění krční páteře, v důsledku čehož mu byl nasazen ochranný krční límec a v souvislosti s tím byl v pracovní neschopnosti 8 dní. Hmotná škoda na jízdním kole byla odhadnuta vyšetřujícími orgány PČR na 10 000 Kč. Místo dopravní nehody bylo po jejím oznámení cyklistou příslušníky výjezdové skupiny dopravních nehod PČR DI Klatovy ohledáno, byl zde pořízen náčrtek a fotodokumentace a byla provedena dechová zkouška u cyklisty (s negativním výsledkem). Po identifikaci řidiče vozidla byl kontaktován žalobce a následně vyzván k sepsání protokolu a podání vysvětlení na PČR.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Nejvyšší správní soud se tedy při hodnocení důvodnosti námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu v duchu těchto zásad zaměřil na otázku, zda je z odůvodnění napadeného rozsudku soudu zřejmé, z jakých důvodů rozhodnutí žalovaného, jakož i správního orgánu zrušil.

Nejvyšší správní soud na základě zjištění, která vyplynula ze soudního i správního spisu, dospěl k závěru, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné, a to z několika důvodů.

Nejvyšší správní soud předně musí dát za pravdu stěžovateli, že rozsudek krajského soudu je místy nesrozumitelný, neboť např. z textu (str. 10 odst. 5 a 7): „Tento žalobní bod tedy důvodný“, není zřejmé, co měl soud na mysli, jakkoli z předchozího textu by bylo lze určitým způsobem smysl věty dovozovat. Na str. 9 se dále uvádí, poté, co na str. 8 je konstatováno: „*Soud v soudním řízení dospěl k tomu, že žaloba je důvodná*“, že se „*soud dále zabýval otázkou, zda napadené výroky správních rozhodnutí netrpí vadou, ke které by musel přiblídnout z úřední povinnosti ve smyslu ust. § 76 odst. 1 s. ř. s. a zjistil, že napadená rozhodnutí vadou trpí, neboť jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů*“. Není tedy zřejmé, co soud dále přezkoumával, když na jedné straně poté, kdy na straně 1 - 8 obsáhle popisoval celý průběh správního řízení, dále citoval ust. § 22 přestupkového zákona, na str. 9 - 10 rozebral žalobní body, přičemž některé z nich hodnotil, na str. 11 potom jedním odstavcem konstatoval, že rozhodnutí obou správních orgánů se zrušují pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů a pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li to mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Přitom otázka, zda vytknuté vady řízení mohly mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé, zůstala nezodpovězena, resp. krajský soud tuto úvahu neodůvodnil. Rovněž tak odůvodnění soudu zcela postrádá, v čem shledal nedostatek

důvodů a které další důkazy měly být provedeny, resp. v čem zjišťuje nedostatky provedených a hodnocených důkazů. Skutkový stav, který byl správními orgány, jakož i předtím orgány Policie ČR podrobně zjišťován, má oporu ve správním spise; správní spis obsahoval dostatečné množství důkazů (nejméně šest svědeckých výpovědí, lékařské zprávy, podrobné popisy i nákresy dopravní nehody), nadto poté, kdy bylo rozhodnutí správního orgánu poprvé odvolacím orgánem zrušeno z důvodu nedostatečného odůvodnění posouzení poranění cyklisty, byl spisový materiál doplněn dále o znalecký posudek.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že nelze na jednu stranu krajskému soudu vytýkat to, že se zabýval a priori tím, zda nedošlo k prekluzi, jakož i tím, zda rozhodnutí žalovaného netrpí tak závažnou procesní vadou, která by mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí. Shledal-li by totiž důvodnou námitku žalobce, že rozhodnutí mu bylo doručeno až po uplynutí prekluzivní lhůty, již sama o sobě by postačovala ke zrušení správního rozhodnutí. Zatímco s touto námitkou se krajský soud vypořádal a své úvahy odůvodnil, stran namítané podjatosti osoby, která ve věci rozhodovala, tak neučinil, bez dalšího, aniž by se zabýval podstatou věci tak, aby mohl posoudit, zda tato námitka je důvodná a zda se jednalo vůbec o vadu řízení – jak soud uvádí *podstatné porušení ustanovení řízení před správním orgánem, které může mít za následek nezákonnost rozhodnutí*, dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti. Krajský soud tedy při hodnocení této námítky postupoval zcela formálně.

Ze spisového materiálu vyplynulo, že dne 26. 2. 2008 ve 12.30 hodin oprávněná osoba správního orgánu prvního stupně předala do své podatelny k vypravení rozhodnutí ve věci přestupku žalobce, přičemž podatelna je předala k doručení poštovní službě dne 27. 2. 2008. Pošta přijímaná správním orgánem prvního stupně obsahující námitku podjatosti byla doručována až v odpoledních hodinách dne 26. 2. 2008. Oprávněná osoba se tedy dle stěžovatele nemohla v době předávání vyhotoveného rozhodnutí o věci samé o námitce podjatosti sebe jako oprávněné úřední osoby včas dozvědět. Stěžovatel z těchto okolností vyvozuje, že nedošlo k porušení zákona. Nejvyšší správní soud v této věci souhlasně s krajským soudem odkazuje na ustanovení § 71 odst. 2 písm. a) zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, kde se uvádí: *„vydáním rozhodnutí se rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“* Zásadním pro posouzení je tedy datum vypravení, nikoli vyhotovení. Obdobná situace nastala též ve vypravování rozhodnutí vyhotovených stěžovatelem, který vypravil rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí ve věci samé o týden dříve než rozhodnutí o odvolání proti usnesení, kterým bylo rozhodnuto, že se k námitce podjatosti nepřihlíží.

Nejvyšší správní soud shledává stejně jako krajský soud pochybení správních orgánů v postupu, kdy rozhodnutí o přestupku předcházelo rozhodnutí o námitce podjatosti. V kontextu s ostatními skutečnostmi, které ze spisu vyplynuly, však nelze toto pochybení považovat za vadu takové intenzity, která by mohla vést k nezákonnosti rozhodnutí o věci samé. Krajský soud měl přihlídnout i k faktu, že osoby proti nimž byla podjatost namítána, nebyly podjatými shledány. Krajský soud hodnotí napadené rozhodnutí stěžovatele a rozhodnutí jemu v dané věci předcházející jako celek a k jeho zrušení by

proto mohl přistoupit jen tehdy, pokud by shledal, že k porušení zákona došlo nikoliv v zanedbatelné míře, nýbrž v intenzitě, zpochybňující zákonnost posuzovaného správního řízení a vydaného rozhodnutí jako celku. Tak je třeba příp. vyslovení nezákonnosti správního rozhodnutí chápat i jako deklaraci toho, že míra pochybení správního orgánu překročila mez, již je vzhledem k celkové komplikovanosti řízení a s přihlédnutím k povaze rozhodované věci možno považovat za v konečném důsledku ohrožující právem chráněné zájmy účastníků, přičemž k překročení této meze může dojít jak jediným pochybením dostatečně závažného rázu, tak také větším počtem relativně samostatných pochybení, jež by při jejich jednotlivém posuzování mohla být vnímána jako marginální, avšak ve svém úhrnu by příp. již mohla dosáhnout zásadní intenzity. V tomto případě však Nejvyšší správní soud shledal, že daná pochybení míru intenzity, která by znamenala nezákonnost napadených rozhodnutí, nenaplnila.

Z obsahu spisového materiálu, jakož i z průběhu celého řízení totiž prokazatelně vyplynulo, že podjatost oprávněné osoby namítl žalobce až v průběhu správního řízení, resp. jeho pokračování poté, kdy žalovaný zrušil původní rozhodnutí, a to pouze co se týče hodnocení intenzity poranění, nikoli skutkového stavu věci. Přitom námitku odůvodnil tím, že oprávněná úřední osoba rozhodla o neprovedení navrhovaného důkazu rekonstrukce pro přesnější objasnění skutkového stavu. Osoba, jejíž podjatost byla namítána, vedla správní řízení již od samého počátku, námitku podjatosti však žalobce nikdy neuplatnil, s touto osobou jednal, ačkoli tak mohl kdykoli učinit v průběhu výpovědí, apod. V kontextu výše uvedeného, které je ze správního spisu nepochybné se jeví námitka podjatosti ryze účelová, krajský soud měl proto přihlédnout jak k této skutečnosti, tak i k tomu, že o námitce bylo rozhodnuto, správní orgán se jí řádně zabýval a tato nebyla shledána důvodnou; rozhodnutí tudíž nebylo vydáno podjatou osobou, nelze tedy dospět k závěru o jeho nezákonnosti. Tak by tomu mohlo být pouze v případě, nebylo-li by o námitce rozhodnuto vůbec, resp. byly-li by dány již v průběhu řízení indicie o skutečnostech, z nichž by bylo lze na možnou podjatost usuzovat a správní orgán by je pominul.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud mohl ze spisového materiálu zjistit skutečnosti, které jsou zásadní pro objasnění toho, zda se žalobce dopustil jemu přičítaného skutku, zda tedy spáchal přestupek, který je mu kladen za vinu. Z provedených důkazů a jejich hodnocení lze seznat průběh nehodového děje, tedy to kdy, v jaké fázi předjíždění, žalobce zpomalil své vozidlo a z jakého důvodu tak učinil. Spisový materiál obsahuje řadu svědeckých výpovědí, jejich hodnocení a závěry z něho učiněné, které jsou přezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil se závěrem krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatele. Spisový materiál obsahuje dostatek písemností a důkazů, na základě kterých bylo lze rozhodnutí stěžovatele přezkoumat in meritum, soud se tedy měl zabývat tím, zda se žalobce dopustil jemu přičítanému přestupku či nikoli. Krajský soud zdůvodňuje nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí pouze tím, že se stěžovatel nezabýval přesnějším průběhem nehodového děje, a to i z hlediska časového (jak dlouho žalobce před cyklistou brzdl) a dále klade otázku, zda také cyklista neporušil silniční zákon, např. ustanovení § 19 odst. 1 silničního zákona, dle kterého řidič vozidla jedoucího za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou

vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení nebo náhlého zastavení vozidla. Tyto úvahy jsou v dané věci však zcela irelevantní.

Nejvyšší správní soud neshledal namítanou nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí krajským soudem, naopak v rozsudku krajského soudu spatřuje nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů pro závěry, v něm uvedené, nadto označený důvod (časový průběh nehody, porušení zákona cyklistou) správní orgán svědeckými výpověďmi zjistil.

Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k výše uvedenému odůvodnění shledal kasační stížnost důvodnou; nezbývá mu tedy, než v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku a přezkoumá napadené rozhodnutí žalovaného z hlediska otázky viny i otázky trestu in meritum.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Plzni v novém rozhodnutí (ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2010

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu